

Kortlægning udsatte-området i Kerteminde 2023

Udsatterådets forretningsorden i Kerteminde

Udsatterådet er de udsatte gruppers talerør og arbejder for at forstærke det fælles ansvar for de svageste i Kerteminde Kommune. Udsatterådets opgave er at:

- Bringe mennesker sammen i fællesskaber og understøtte fællesskabets udvikling
- Skabe muligheder for, at de udsattes gruppers ressourcer bringes i spil
- Bidrage til, at de kommunale indsatser svarer til brugernes behov
- Være sparringspartner og høringsorgan for det specialiserede socialområde ved store ændringer, omlægninger eller nyskabelser i de tilbud eller den service, der er målrettet borgere i udsatte positioner
- Rådgive Byrådet i sager omhandlende udsatte-området
- Medvirke til at gøre demokratiet mere tilgængeligt for socialt udsatte

Forretningsordenen blev besluttet i forbindelse med etableringen af udsatterådet i 2021 af den daværende kommunaldirektør Anders Bjældager og den daværende formand for udsatterådet byrådsmedlem for Enhedslisten Jutta Lundqvist Nielsen.

Udsatterådets definition på udsathed i Kerteminde

Ifølge det nationale organ "Rådet for Socialt Udsatte" kan social udsathed defineres ud fra, i hvor høj grad borgeren oplever at have handlerum i og magt over eget liv, eller om borgeren føler sig strukturelt fastlåst i en situation eller udstødsproces, som vedkommende ikke ønsker at være i. Derudover kan social udsathed forstås som en proces, der finder sted over tid, og den enkelte vil typisk bevæge sig mellem varierende grader af social udsathed gennem forskellige livsfaser.

Denne definition har Kerteminde udsatteråd d. 19.9.22 besluttet også at arbejde ud fra.

Hvad ønsker udsatterådet at få kortlagt i Kerteminde?

Rådet har d. 23.1.23 besluttet at:

- **Skab overblik over udsatte-området i Kerteminde. Hvad karakteriserer de udsatte i kommunen og hvor kan vi gøre den største forskel?**

Det nationale råd for socialt udsatte anvender følgende parametre til at definere hvilke livsomstændigheder, der kan betyde, at man som borger er udsat. Rådets undersøgelser arbejder med følgende kategorier som belastende livsomstændigheder:

- 1) Alkoholmisbrug
- 2) Sindslidelse
- 3) Hjemløshed
- 4) Stofmisbrug
- 5) Fattigdom

6) Sundhedsprofil – flere parametre indenfor fysisk sundhed og trivsel (ex. Smerter ensomhed mv)

Kortlægningen af udsatte-området i Kerteminde kommune foregår derfor ud fra samme kategoriseringer af belastende livsomstændigheder som det nationale udsatteråd arbejder med.

Overordnet om Kerteminde kommune (tal fra dingeo.dk)

I Kerteminde kommune bor der pr 2022 24.034 borgere. Kerteminde er ift befolkningsantal på en 82.plads ud af 98 kommuner.

Kerteminde Kommune har nøgletal, der placerer den i det brede midterfelt blandt landets 98 kommuner. Områder hvor kommunen klarer sig flot er folkeskolernes positive undervisningseffekt, og de relativt få voldsforbrydelser og indbrud i kommunen. Jobvækst er endnu et positivt nøgletal og antallet af job i kommunen er vokset 4.2 procent siden 2015.

Modsat er de økonomiske nøgletal lidt dårligere end gennemsnittet med relativt mange borgere på offentlig forsørgelse. I Kerteminde Kommune er der 2.7 beskæftigede for hver person, der er på offentlig forsørgelse. Det er Danmarks 15. højeste forsørgerbyrde. Borgere med multisygdom er en betegnelse for en patient med flere samtidige diagnoser. Kerteminde Kommune har en meget høj andel af borgere med multisygdom, der udgjorde 16.3 procent af befolkningen i 2014.

1. Alkoholmisbrug

Der er gennemsnitligt ca. 50 borgere i alkoholbehandling i Kerteminde årligt. Borgerne, der modtager alkoholbehandling modtager pt behandlingen i Odense kommune, da Kerteminde ikke har sin egen alkoholbehandling.

Oplysninger på patienter i Alkoholbehandling i perioden 01.01.22 til 31.12.22				
Stammende fra Kerteminde Kommune				
			Antal	I % af antal behandlingsdage
Antal patient forløb (indskrevne)			52	
	Heraf antal kvinder		13	25,0%
Alder				
	Gennemsnitsalder		52	
Antal pt. indlæggelser med børn u/18 år			12	23,0%
	Antal hjemmeboende børn u/18 år		18	
Erhvervstilknytning				
	Lønindkomst		18	34,6%
	SU		0	0,0%
	Arbejdsløshedsdagpenge		1	1,9%
	Aktivering		0	0,0%
	Sygedagpenge		2	3,8%
	Kontanthjælp		6	11,5%
	Revalidering		0	0,0%
	Førtidspension/Pension		13	25,0%
	Familie/Venner		0	0,0%
	Illegale aktiviteter		0	0,0%
	Prostitution		0	0,0%
	Andet/uoplyst		12	23,0%
Civilstand				
	Gift		17	20,5%
	Gift igen		0	2,6%
	Enke/enkemand		3	5,1%
	Separeret		0	0,0%
	Fraskilt og ikke samlevende		6	23,1%
	Aldrig gift/samlevende		6	17,9%
	Samlevende		4	10,3%
	Skilt fra samlever		13	12,8%
	Enlig		0	0,0%
	Andet/uoplyst		3	7,7%
Henvendelsesform				
	På eget initiativ		33	61,5%
	Henvist fra socialforvaltningen		0	2,6%
	Henvist af andre		19	35,9%
Antal behandlingsdage i alt			3385	
Gennemsnitlig indlæggelses behandlingsdage			65	
Pårørende der ikke indgår i ovenstående:			3	

2. Sindslidelse

På voksenområdet er der følgende kommunale tilbud til mennesker med sindslidelser i Kerteminde kommune:

- Bostøtte (§85)
- Støtte-kontaktperson (§99)
- Aktivitets- og samværstilbud Nytoften (§104)
- Åben rådgivning – uvisiteret tilbud hver onsdag i tidsrummet kl. 14.30 - 15.30. Tilbuddet kan benyttes af alle over 18 år, som er bosiddende i Kerteminde kommune, som har brug for støtte og rådgivning til administrative ting.

I følge Minna Vig, leder af socialpsykiatrien og aktivitets- og samværstilbud samt Susanne Millung, støtte-kontaktperson for borgere og medarbejder i den åbne rådgivning, er det borgerne, der modtager §99 støtte samt borgerne, der anvender den åbne rådgivning de borgere, der er mest udsatte i socialpsykiatrien. Borgere, der modtager §85 og §104, er veludredt og i kontinuerlig kontakt med fagpersoner, hvilket gør at de i mindre grad er udsatte.

Der er gennemsnitligt 8-10 borgere ad gangen, der modtager hjælp fra en støtte-kontaktperson. Hjælpen er altid på borgerens præmisser og omhandler oftest en tidsafgrænset og konkret problematik. Det kan eksempelvis være hjælp til ansøgning om indskud til bolig, misbrugsbehandling o.lign. Når borgerne har modtaget den hjælp de efterspørger, ønsker de at afslutte samarbejdet igen. Det vurderes, at det er de samme ca. 30 personer, der går ind og ud af §99 støtte i kommunen. Borgerne er oftest midaldrende eller ældre.

Man har ret til at være anonym, når man modtager §99. Henvendelserne om §99 kommer enten fra borgeren selv eller bekymringshenvendelser fra fagområder, en vicevært i et boligselskab, et el-selskab der lukker for strømmen, socialsygeplejersken fra OUH mv.

Henvendelserne vedr. §99 er i noget omfang sæsonbestemt. Op til højtider som jul og sommerferie opleves der en stigning i henvendelser. Leder og støtte-kontaktperson for §99 gør desuden opmærksom på, at dette område sandsynligvis vil indeholde et mørketal, idet der er borgere, der isolerer sig der hjemme og ikke har kontakt til nogen. Ind i mellem etableres kontakten ifm bekymringshenvendelser fra en nabo.

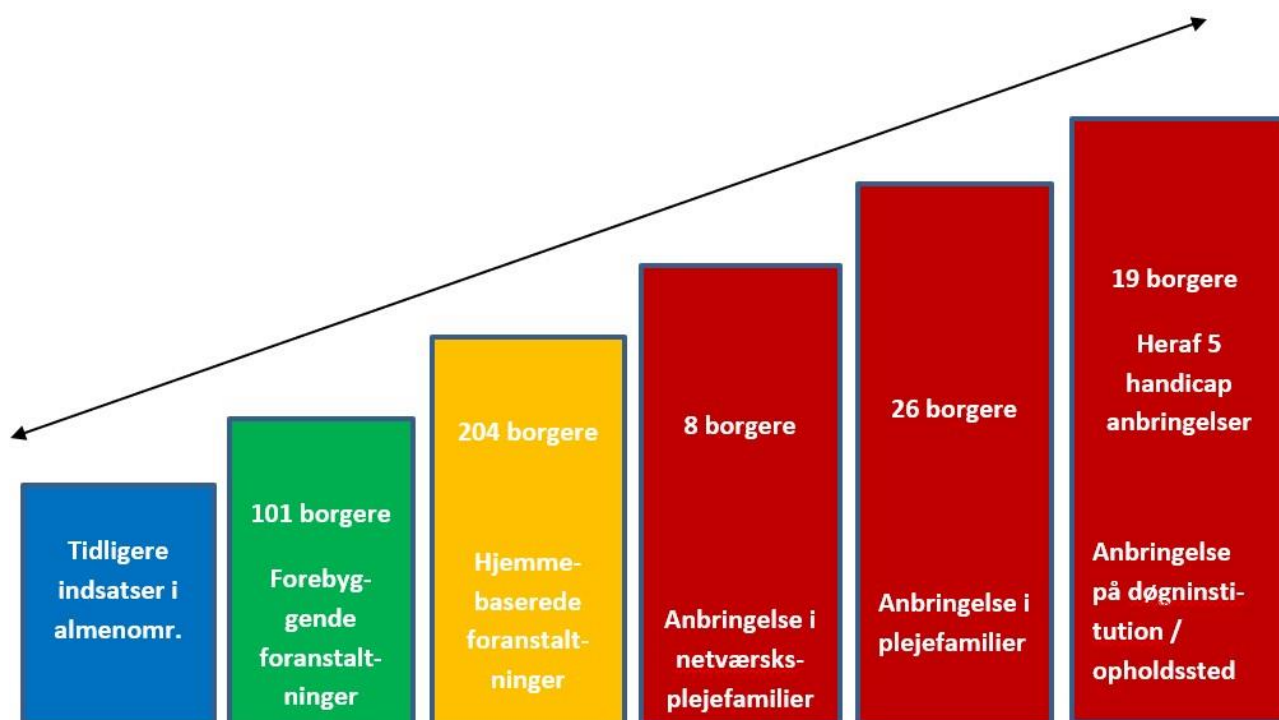
Flere af borgerne kommer på "Pinden" i Munkebo, som er en carport bygget bag det gamle rådhus. Her mødes omkring 20 borgere med problematikker som alkohol, hash, isolation, ensomhed o.lign. Pinden har netop fået doneret en brændeovn og ønsker at modtage brænde til denne.

Den åbne rådgivning får ca 3-5 henvendelser om ugen i åbningstiden. Her er det ofte hjælp til at læse breve, digitaliseringsvejledning, hjælp til kontakt ind i kommunen, socialtandlæge mv.

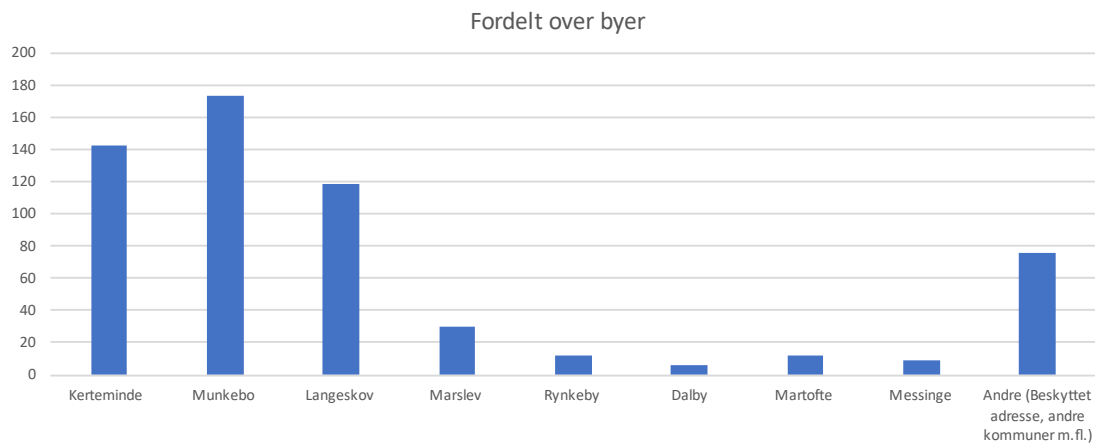
På børn- og ungeområdet er der følgende kommunale tilbud:

- **Familierådgivningen:** Yder vejledning og rådgivning i familier med børn, hvor børnene har psykiske eller sociale vanskeligheder. Rådgivningen tager udgangspunkt i den enkelte families ressourcer og muligheder ud fra den aktuelle situation. Rådgivningen inddrager tillige forældre og netværk i de tiltag og løsninger der iværksættes.
- **Børn og Ungerådgivningen:** Børn- og Ungerådgivningen er et tværfagligt team i Børn- og Familieafdelingen i Kerteminde Kommune, der arbejder tæt sammen med dagtilbud og skoler om den foregribende og forebyggende inkluderende indsats for børn og unge mellem 0-18 år.
- **Rådgivning - tidlig indsats:** Børne- og Familieafdelingen fungerer ofte som indgangen til den samlede vifte af tilbud til børnefamilier med særlige behov.

Fordeling af sager på indsatsstrappen december 2022:

Aktive sociale sager i Familierådgivningen

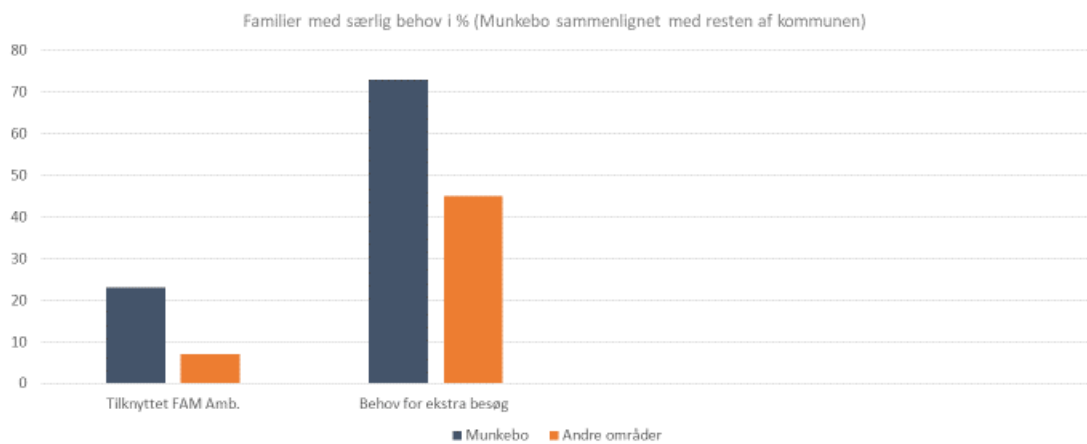

* Pr. 20.02.23

Data fra PPR

Data fra Sundhedsplejen

* Manuelt optalt af sundhedsplejen 16.02.23

SSP

SSP er et samarbejde mellem skole, de sociale myndigheder og politi, der har til formål at forebygge kriminalitet, misbrug og mistrivsel blandt børn og unge.

Formålet med det kriminalpræventive SSP-Samarbejde i Kerteminde Kommune er at:

- At opbygge et netværk der har en kriminalpræventiv indvirkning på børn og unges hverdag
- At afdække årsagerne til at børn og unge begår kriminalitet, og bearbejde disse årsager
- At sikre de bedst mulige livsvilkår for børn og unge uden kriminalitet, misbrug og mistrivsel

Målgruppen i fokus er unge mellem 12-18 år, men der er indsatser til unge op til 25 år. Børnene og de unge er en meget skiftende målgruppe, der kan være kendetegnet af en grad af mistrivsel, social udsathed eller blot tilhørsforhold til en gruppe. Indsatserne i SSP'er for eksempel forebyggende undervisning på skolerne i 6.-7. klassetrin, indsatser på baggrund af bekymringshenvendelser fra f.eks. lærere, trænere, forældre. Der er specifik forebyggelse med opsøgende gadeplansarbejde efter henvendelser fra f.eks. ubemandede biblioteker og busstation. Dertil er der indsatser på individniveau og netværksarbejde.

De unge SSP'er er i kontakt med udtrykker ønske om at samles uden for de "normale" rammer som kommunen tilbyder i klubber mm. De søger fællesskaber med andre unge, som de kan identificere sig med. Først og fremmest steder, hvor der intet regelmæssigt opsyn er fra voksne, hvilket vurderes som værende den største attraktivitet. Problematikken med unges ophold på offentlige steder lader sig derfor vanskeligt forebygge, da "de unge" ikke er en samlet masse, der udviser ensartet adfærd og vil lade sig påvirke ensartet af forebyggende tiltag. Virkeligheden er, at der også blandt unge er tale om en kompleks samling af individer med vidt forskellige mål og forudsætninger.

3. Hjemløshed

I 2022 blev der registreret 5.789 hjemløse borgere. Hjemløsheden i Danmark er således faldet ti procent de seneste tre år. Det viser den seneste kortlægning fra VIVE – Det national Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

I 2022 blev der af VIVE registreret 8 hjemløse borgere i Kerteminde kommune. Det svarer til 0,3 hjemløse borgere pr. 1000 indbyggere og er det laveste tal på Fyn. Tallet 8 er verificeret af en medarbejder fra §99-området. Pt vurderes det at der er 1 hjemløs i kommunen, som holder til på Pinden. Kerteminde kommune har gode muligheder for at tilbyde hjælp til bolig, hvorfor det oftest er meget kortvarig hjemløshed i kommunen.

4. Stofmisbrug

Borgerne, der modtager behandling for stofmisbrug modtager behandlingen i Odense kommune, da Kerteminde ikke har sin egen stofmisbrugsbehandling. Antallet af borgere, der modtager behandling fordeler sig således:

	2019	2020	2021	2022	Ændring siden året før
Anmodninger	35	23	32	24	-25%
Iværksættelser	36	23	32	23	-28%
Indskrivninger, fordelt på behandlingsintensitet	82	46	37	32	-14%
- heraf ambulant	76	41	35	29	
- heraf dagtilbud	3	2	1	0	
- heraf døgntilbud	3	2	1	3	
- heraf uoplyst	0	1	0	0	

Andel iværksættelser i 2022 ud af antal anmodninger i 2022: **96 pct.**

Antal personer i igangværende kontaktforløb pr. 31. december 2022 : **29**

5. Fattigdom

Opgørelsen af relativ fattigdom tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks SDG-indikator, som er udviklet til at følge op på FN's verdensmål nr. 1 om at reducere fattigdom. Den relative fattigdomsgrænse tager udgangspunkt i medianindkomsten, altså den midterste indkomst i Danmark, hvor halvdelen af befolkningen har lavere indkomst og den anden halvdel har højere indkomst. Man er fattig, hvis man har en indkomst på under 50 pct. af medianindkomsten i ét år. Hvis man har formue over en vis størrelse eller er studerende, tæller man dog ikke med som fattig.

I Kerteminde kommune er antallet af fattige børn faldet fra 310 børn i 2019 til 240 børn i 2020. Det svarer til at der er 5,4% af børnene under 18 år i kommunen, som lever under fattigdomsgrænsen. Landsgennemsnittet er 5%. Kerteminde kommune er blandt de 10 kommuner i Danmark, hvor andelen af fattige børn er faldet mest.

Det fattigste sogn i Kerteminde kommune er Munkebo sogn, hvor den gennemsnitlige disponible indkomst pr borger er 248.904. Danskernes gennemsnitlige disponible indkomst efter skat i 2019 lå på 243.400 kr.

6. Sundhedsprofilen – sundhed og trivsel

I 2021 gennemførte Region Syddanmark i samarbejde med Statens Institut for Folkesundheden for 4. gang en spørgeskemaundersøgelse om borgernes sundhed, sygelighed og trivsel "Hvordan har du det?". I undersøgelsen er der samlet data på både regionalt og kommunalt niveau om befolkningens sundhedstilstand over de seneste 11 år – fra 2010 til 2021.

I det nationale råd for socialt udsatte, har man udvalgt at monitorere på følgende parametre ift udsathed:

1. Selvvurderet helbred
2. Nervøsitet/stress
3. Smerter
4. Ængstelse/uro/angst
5. Nedtrykt/deprimeret/ulykkelig
6. Uønsket alene/ensomhed

Hvis man ser på Sundhedsprofilen for Kerteminde kommunes borgere, ser det ud som følgende på de ovenstående parametre:

1. **Selvvurderet helbred** – i Kerteminde vurderer 80,9% af borgerne, at deres selvvurderede helbred er fremragende, vældig godt eller godt. Det placerer Kerteminde i den laveste tredjedel i region Syddanmark. Gennemsnittet i regionen er 82,6%. Generelt er det borgere over 75 år, borgere med grundskole som eneste uddannelse, førtidspensionister, kvinder og borgere med ikke-vestlig baggrund, der scorer deres selvvurderede helbred dårligst.
2. **Nervøsitet/stress** – I Kerteminde vurderer 15,9% af borgerne, at de føler sig meget ofte eller ofte nervøs og stresset. Det svarer til Kerteminde placerer sig i midten i Region Syddanmark i andelen af borgere, der meget ofte eller ofte nervøs og stresset. Gennemsnittet i regionen er 17,7%. Generelt er det et stigende tal i regionen og rammer især unge kvinder mellem 16-24 år, som har haft den største stigning.
3. **Smerter** – Sygdomme ledsaget af smerte er generelt stigende både i regionen og Kerteminde – det kan være forskellige gigtsygdomme, rygsygdomme, migræne osv. Kerteminde udvikling på området er gennemsnitlig i regionen. Det er generelt de ældste borgere over 75 år, der rapporterer flest smertesymptomer på tværs af sygdomme.
4. – **5. Angst og depression**. Forekomsten af psykiske lidelser er stigende i regionen og også i Kerteminde kommune fra 8,8% med en psykisk lidelse i 2013 til 11,7% i 2021. Kerteminde kommune ligger under regionens gennemsnit på 13,4% borgere med en psykisk lidelse. Generelt er det de yngste borgere mellem 16-34 år, der står for den største andel af psykiske lidelser.

6. **Uønsket alene/ensomhed** – 7,5% af borgerne i Kerteminde i 2021 oplever sig ofte uønsket alene. Tallet er steget fra 4,8% i 2010. Gennemsnittet i regionen er i 2021 8,9%. Kerteminde placerer sig derfor i den lave ende af andelen, der ofte oplever sig uønskede alene. Generelt er det de yngste kvinder på mellem 16-24 år, unge under uddannelse, enlige og borgere med anden etnisk baggrund, der oftest føler sig uønskede alene.